

ARHITEKTONSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

**STRATEŠKI PLAN ARHITEKTONSKOG FAKULTETA
ZA RAZDOBLJE 2012. - 2016.**

ZAGREB, SIJEČANJ 2012.

SADRŽAJ

1. STRATEŠKI OKVIR

- UVOD
- POSLANJE
- VIZIJA
- OKRUŽENJE

2. CILJEVI

- STRATEŠKI CILJ
- NEPOSREDNI CILJEVI

3. PROGRAM DJELOVANJA

- ZNANSTVENI PROJEKTI
- KADROVSKI RESURSI – UPOSLENICI U ZNANSTVENIM I ZNANSTVENO-NASTAVNIM ZVANJIMA
- ZNANSTVENI PODMLADAK
- ZNANSTVENA PUBLICISTIKA
- ZNANSTVENA INFRASTRUKTURA
- INSTITUCIONALNI OKVIR
- MEĐUNARODNA RAZMJENA I SURADNJA
- DOKTORSKI STUDIJI

* Ovaj je dokument usklađen sa *Istraživačkom strategijom Sveučilišta u Zagrebu 2008. – 2013.* iz koje su preuzeti i na odgovarajući način prilagođeni oni dijelovi koji su polazišta i obaveza za sve sastavnice.

1. STRATEŠKI OKVIR

UVOD

STUDIJ ARHITEKTURE I URBANIZMA - MISIJA

Današnji Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu baštinik je gotovo stoljetne tradicije kontinuiranog visokoškolskog obrazovanja, započete 1919. godine osnutkom Tehničke visoke škole.

Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu pruža vrhunska znanja utemeljena na etički priznatim znanstvenim i umjetničkim spoznajama, te praktičnim vještinama na nacionalnoj i međunarodnoj razini kao jedna od sastavnica prepoznatljivog i priznatog Sveučilišta.

Sustavom fleksibilnog i mobilnog studiranja omogućuje se postizanje najšireg spektra vještina u okvirima arhitektonskog obrazovanja, sinteza edukativnog, znanstveno-istraživačkog i stručnog rada, kako za studente, tako i za nastavno osoblje.

Tehnička visoka škola (1919.-1926.) Nakon Prvoga svjetskog rata, u versajskoj *Državi Srba, Hrvata i Slovenaca*, osnovana je u Zagrebu 10. prosinca 1918. godine *Tehnička visoka škola* sa sljedećim odjelima: građevnoinženjerski, zgradarski, strojarski i elektrotehnički, kemijsko-tehnički, brodograđevni i brodstrojarski. Prvi rektor Tehničke visoke škole, arhitekt Edo Schön, otvorio je školu 29. studenoga 1919. Bilo je upisano 225 studenata. Škola je bila samostalna i neovisna o zagrebačkom Sveučilištu. Prvi diplomant na Arhitektonskom odjelu bio je 1923. godine Alfred Albini, kasniji profesor Arhitektonskoga fakulteta. Do prerastanja Tehničke visoke škole u Tehnički fakultet Sveučilišta diplomiralo je 40 studenata. Godine 1925. Tehnička visoka škola ušla je u sastav Sveučilišta u Zagrebu, a 31. kolovoza 1926. godine osnovan je *Tehnički fakultet* Sveučilišta Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca u Zagrebu.

Tehnički fakultet (1926.-1956.) Studij na Tehničkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu trajao je osam semestara i po svom je nastavnom planu bio sličan Tehničkim visokim školama u Zürichu, Beču, Pragu i Budimpešti. Studij arhitekture postavljen je na temeljima tehničkih znanosti, na kojima se nadograđuje studij arhitektonske struke s težnjom da se razvija umjetnički duh i estetsko osjećanje. Smještaj arhitektonskog odjela riješen je trajno početkom četrdesetih godina preseljenjem u novu zgradu u Kačićevoj ulici 26, gdje se i danas nalazi. Za Drugog svjetskog rata nastava je prekinuta 1944. godine i nastavljena tek u jesen 1945. Na arhitektonski odjel 1945. godine upisano je 378 studenata. Proforsko vijeće obnovljeno je arhitektima i mladim nastavnicima, pa se arhitektonska nastava i struka usmjerava na urbanističku i graditeljsku obnovu. Poratnih godina stajališta o izobrazbi arhitekata stalno su se mijenjala, pa su se sukladno mijenjali i nastavni programi i specijalistički smjerovi. Razvoj pojedinih znanosti dovodi do stvaranja niza specijaliziranih zavoda i kabineta u sklopu fakulteta.

Arhitektonsko-građevinsko-geodetski (AGG) fakultet (1956.-1962.). Poslije Drugog svjetskog rata Tehnički je fakultet postao prevelika škola raznorodnih odjela, što je predstavljalo zapreku za daljnji razvoj i napredak, stoga je u ožujku 1956. godine donesena odluka o podjeli Tehničkog fakulteta na četiri samostalna fakulteta: Arhitektonsko-građevinsko-geodetski, Strojarsko-brodograđevni, Elektrotehnički i Kemijsko-prehrambeni. Ti su fakulteti počeli s radom 1. srpnja 1956. godine. Novoosnovani AGG fakultet provodi preobrazbu nastave. U prvim semestrima nastave arhitektonskog odjela naglasak je na kolegijima građevno-konstruktorskih obilježja, a kasnije se pristupa izučavanju arhitekture kao tehničke i likovne discipline, te je težište na kolegijima projektiranja, urbanizma i povijesti i teoriji arhitekture. Česte promjene ustrojstva Fakulteta pokazale su da su razlike i posebnosti pojedinih struka prevelike, pa će se zbog toga težiti daljnjim osamostaljenjima fakulteta. Prva u nizu dioba ostvarena je 1962. godine kada je Arhitektonsko-građevinsko-geodetski fakultet podijeljen na tri samostalna fakulteta: Arhitektonski, Građevinski i Geodetski.

Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (od 1962.). Odlukom Hrvatskoga sabora 26. je rujna 1962. godine osnovan Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu kao samostalna znanstvena i nastavna ustanova kojoj je zadaća izobrazba diplomiranih inženjera arhitekture. Statutom iz 1964. godine Fakultet se sastoji od pet katedri, šest zavoda i tri kabineta. Studij traje četiri godine (osam semestara). Nastavni plan Arhitektonskoga fakulteta nastavio je tradiciju prethodnog nastavnog plana, a uvedeni su neki novi kolegiji. Jedinstveni

razredbeni (klasifikacijski) ispit za sve prijavljene predloženičke (kandidate) uveden je akademske godine 1962./63. Provjerava se znanje matematike i opće kulture, a ocjenjuju se likovne sposobnosti. Od akademske godine 1964./65. uvedeni su smjerovi na višim godinama studija. Nastava je na prvim dvjema godinama bila zajednička svim studentima, dok se na trećoj godini dijeli u dva smjera: projektantski i konstruktorski. Studenti projektantskoga smjera biraju na četvrtoj godini projektantski ili urbanistički smjer. Smjerovi su ukinuti 1979. godine. Nakon treće godine studija, tijekom ljetnih praznika, obavljala se stručna praksa u trajanju od 4 tjedna. Od akademske godine 1966./67. trajanje studija produljeno je na 9 semestara. Terenska nastava utemeljena je akademske godine 1969./70.

Arhitektonski fakultet postupno utemeljuje poslijediplomske znanstvene studije različitih usmjerenja. Poslijediplomski studij *Urbanizam i prostorno planiranje* započeo je s nastavom u akademskoj godini 1969./70., *Zaštita i revitalizacija graditeljskog naslijeđa* u 1975./76., a *Arhitektura u turizmu i slobodnom vremenu* u akademskoj godini 1981./82. Ti su se poslijediplomski studiji održavali u neprekinutom slijedu do rata 1991. godine, a prva su dva obnovljena u akademskoj godini 1997./98. Godine 1978. osnovani su *regionalni centri* u Motovunu (Istra) i Splitu (Dalmacija). *Studij uz rad* u trajanju od pet semestara uveden je akademske godine 1977./78. i održavan je desetak godina. *Studij više stručne spreme* u trajanju od pet semestara uveden je akademske godine 1978./79. i djelovao je do 1995. Pri Arhitektonskom fakultetu utemeljen je 1989. međufakultetski *Studij dizajna*. Krajem 1980-ih godina u nastavni se plan, osim redovitih kolegija, postupno uvodi sve veći broj izbornih i fakultativnih kolegija. Od akademske godine 1999./2000. u devetom semestru uvodi se završni *Integralni rad* prvi put ustanovljen u obliku radionica (*workshop*).

U prvom desetljeću 21. stoljeća Arhitektonski fakultet započinje s pripremanjima za usklađivanje visokoškolske nastave s europskim arhitektonskim fakultetima. Pojačava se međunarodna suradnja s drugim europskim i američkim arhitektonskim fakultetima i uglednim arhitektonskim školama – u Zagreb dolaze strani studenti s profesorima, naši nastavnici i studenti sudjeluju u međunarodnim radionicama, te se dogovara potencijalna buduća suradnja koja je ograničena zbog naših skromnih financijskih mogućnosti pa se odvija više i češće zahvaljujući entuzijazmu naših nastavnika. Arhitektonski fakultet pojačava svoju nakladničku djelatnost što rezultira redovitim izlaženjem znanstvenog časopisa *Prostor* za arhitekturu i urbanizam, kao i tiskanjem brojnih knjiga, udžbenika i priručnika autori kojih su profesori Fakulteta, te drugih publikacija s ciljem unapređenja nastave. Na tradiciji i temeljima ranijih poslijediplomskih studija provode se tri obnovljena poslijediplomska doktorska studija – *Prostorno planiranje, urbanizam i pejzažna arhitektura; Graditeljsko naslijeđe; te Arhitektura*.

Prve godine 21. stoljeća obilježene su raspravama i upoznavanjem s Bolonjskom deklaracijom o visokoškolskoj izobrazbi na europskim sveučilištima, a ubrzo su započele i pripreme za promjene nastavnog plana i programa. Bio je to golem organizacijski i programski zahvat koji je zadirao u dotadašnju višedesetljetnu, pa i stoljetnu tradiciju nastave na Arhitektonskom fakultetu. Kao nasljednik tehničke tradicije, Arhitektonski fakultet njeguje širinu i tradiciju inženjerskih znanja koju upotpunjuje umjetničkim principima i promišljanjima te nadograđuje oblicima rada prepoznatljivima za procese arhitektonskog projektiranja i urbanističkog planiranja. Uz velike promjene, naporene pripreme i optimizmom nastavnika napravljen je novi nastavni plan i program – tzv. bolonjski nastavni plan – koji je prvi puta uveden u akademskoj godini 2005./2006. Novoooblikovani studijski program i izvedbeni plan studija predstavlja značajan odmak od dotadašnjeg nastavnog plana i programa. U novome prijedlogu studijskog programa, u duhu Bolonjske deklaracije koja pretpostavlja smanjenje sati predavanja u korist samostalnog učenja, veća se težina stavlja na pojedinačni rad studenata i pojačani rad u projektnim studijima – radionicama. Cilj je bio da se studijski program može usporediti s programima uglednih europskih sveučilišta, a posebice s ETH Zürich, IUAV Venezia, RWTH Aachen, TU Delft i TU Wien.

Od akademske godine 2005./2006. započela je nastava na novom trogodišnjem *Preddiplomskom studiju Arhitekture i urbanizma (Bachelor studij)* koji su prvi studenti apsolvirali u akademskoj godini 2007./2008., a zatim slijede i prve diplome prvostupnika (*baccalaureus*) arhitekture i urbanizma. Od akademske godine 2008./2009. započinje prvi ciklus dvogodišnjega Diplomskog studija Arhitekture i urbanizma koji je nastavak prethodnoga preddiplomskoga studija.

Istodobno s početkom nastave na Preddiplomskom studiju od 2005./2006. godine, u razdoblju 2005. – 2008., na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu proveden je u sklopu Tempus programa projekt "Reforma arhitektonskih kurikuluma u Hrvatskoj", međunarodni projekt reforme sustava arhitektonske edukacije u Republici Hrvatskoj. Projekt je prijavljen u suradnji sa sljedećim ustanovama: RWTH Aachen (prof. Vladimir Lalo Nikolić – voditelj projekta i glavni koordinator), FGAG Split (prof. Darovan Tušek), TU Wien (prof. Klaus Semsroth) i IUAV (prof. Marino Folin). Radnu grupu s ovog Fakulteta vodio je prof. Bojan Baletić. Cilj je tog projekta bilo je usklađenje nastavnog izvedbenog programa u Zagrebu s nastavnim programima drugih

europskih sveučilišta u duhu bolonjske zamisli visokoškolske nastave, osigurati upravljanje kvalitetom stalnim vrednovanjem i prilagodbom kvalitete studiranja, potaknuti mobilnost studenata i nastavnika te ustrojiti nove metode podučavanja i učenja omogućujući usporedivost i pokretljivost studenata i nastavnika u sklopu europske visokoškolske nastave. Nakon tri godine intenzivnog rada i značajnih promjena u strukturi, sadržaju i organizaciji studijskih programa, implementiran je aktualni preddiplomski i diplomski studijski program arhitekture i urbanizma.

Kao krajnji datum za završetak dodiplomskog studija odlukom Fakultetskog vijeća određen je 30. rujna 2012. godine. Za stjecanje magisterija znanosti po prijašnjim propisima određen je rok 31. prosinac 2012. godine, a doktorata znanosti po prijašnjim propisima, odlukom Senata omogućen je, na zahtjev kandidata, produžetak roka do 5. kolovoza 2012.

Od prvih sveučilišta do danas osnovna je zadaća sveučilišta i njegovih sastavnica – fakulteta - stvaranje i pružanje vrhunskoga znanja te duhovni rast onih koji mogu dosegnuti više od očiglednoga. Nastavni je proces na fakultetima oduvijek temeljito isprepleten s vrhunskim istraživanjima koja otvaraju nove izazove na granici ljudske spoznaje. Pored te osnovne i tradicionalne zadaće stvaranjem i primjenom novih ideja i tehnoloških rješenja fakultet omogućuje napredak gospodarstva i održivi razvoja društva u cjelini.

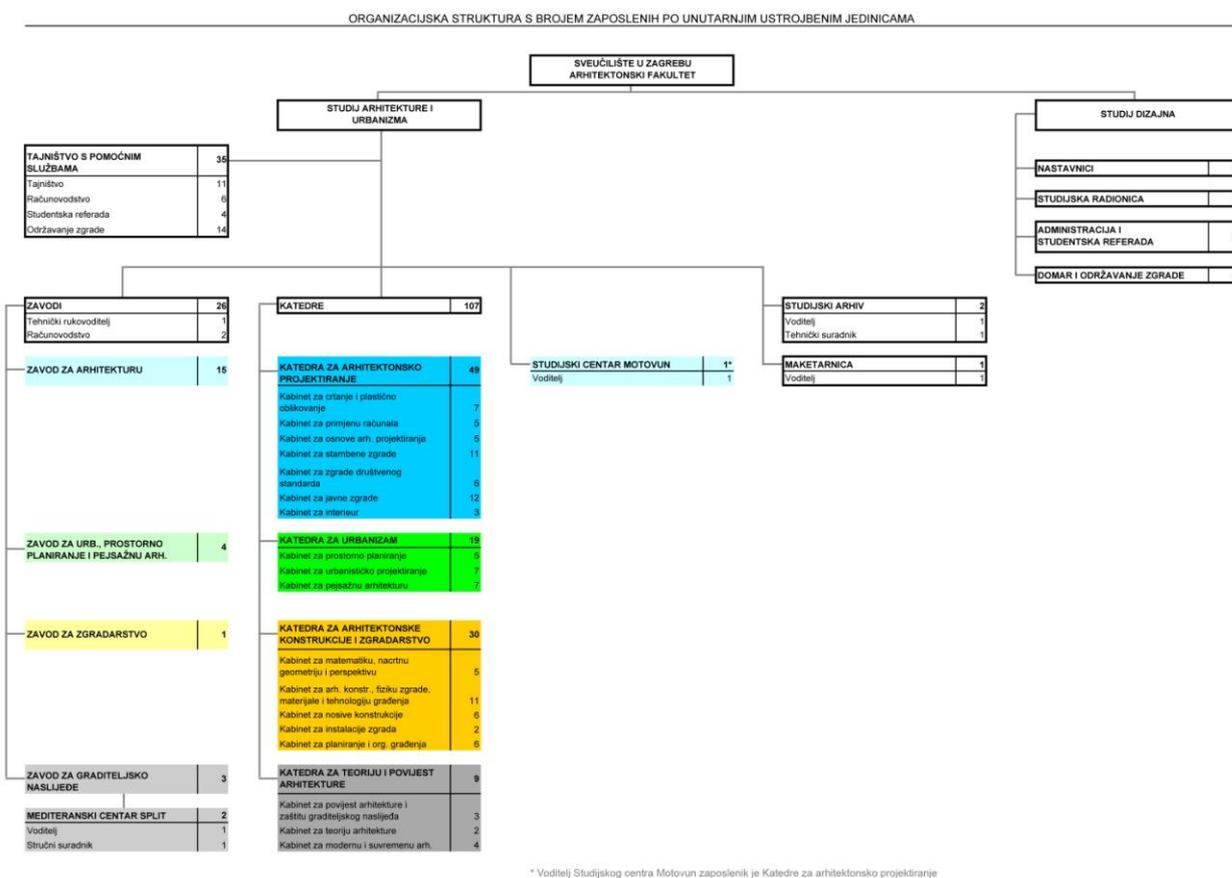
U skladu s *Lisabonskom strategijom* iz 2000. i revidiranim dokumentom iz 2005., kao osnovnim strateškim dokumentom Europske unije, te *Strateškim okvirom za razvoj 2006. – 2013.* i dokumentom *Znanstvena i tehnolojska politika Republike Hrvatske 2006. – 2010.*, koje je Vlada Republike Hrvatske usvojila 2006., Vlada je u lipnju 2007. usvojila *Akcijski plan 2007. - 2010. - Znanstvena i tehnolojska politika Republike Hrvatske*, a *Akcijski plan za poticanje ulaganja u znanost i istraživanje* Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti donosi u travnju 2008. kao i *Preporuke temeljene na raspravi Inovativnost, istraživačko sveučilište i poduzeće zasnovano na znanju*. U tim je dokumentima predstavljen plan i dane su preporuke za razvoj znanosti i tehnologije u Republici Hrvatskoj.

Nedjeljivost kvalitetne nastave i znanstvenoga ili umjetničkoga istraživanja temeljna je odrednica Sveučilišta u Zagrebu, a u skladu tome i svakog pojedinog fakulteta. Uz obrazovanje i znanost Fakultet treba poticati kreativnost i inovativnost kako bi snažnije utjecalo na gospodarski razvitak. Istraživačka strategija Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu treba institucionalno biti od pomoći Sveučilištu, srodnim fakultetima, internim zavodima, istraživačkim skupinama te na osobnoj razini svakom znanstveniku ili umjetniku da usmjeri i održava svoj dugoročni razvoj. Procjena istraživačke kvalitete i potencijala znanstvenika ili umjetnika, istraživačke skupine i Fakulteta kao cjeline treba poslužiti kao osnovica za poticanje izvrsnosti u istraživačkom radu. Pri tome primjenjivost istraživanja, premda je dobrodošla, ne može biti jedino mjerilo kvalitete istraživanja. Kako nijedna država nije dovoljno bogata da bi istim intenzitetom razvijala sva istraživačka područja, prirodno je da se izrazitiye potiču oni istraživači i skupine koji su već ranije jasno iskazali *izvrsnost*. Također se podrazumijeva da svakome treba pružiti početnu potporu kako bi se razvio.

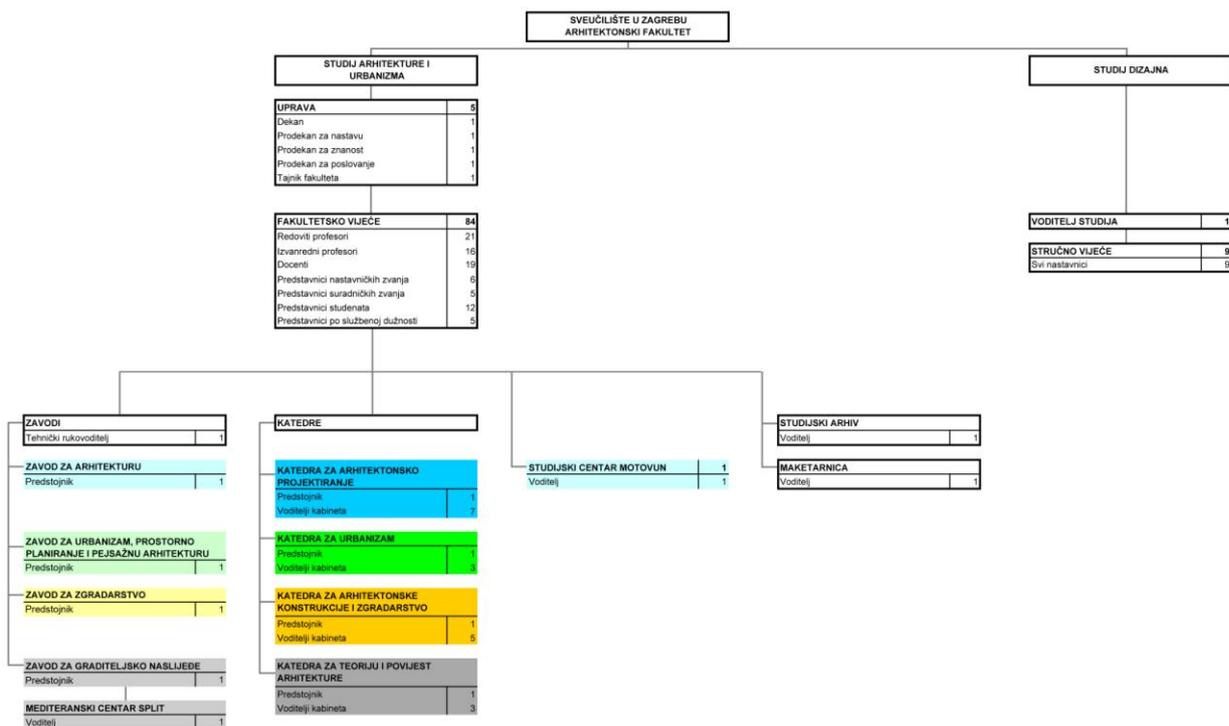
Iako je istraživačka strategija Sveučilišta kao cjeline (na kojoj se temelji i ovaj dokument) važna, jednako je važna istraživačka strategija svake sastavnice, kojom se definira istraživačke prioritete na temelju dokazane znanstvene izvrsnosti. Nakon što se istraživačka strategija Fakulteta usvoji, nužno je pratiti kako se strategija provodi i koliki je njezin utjecaj. Za provedbu fakultetske istraživačke strategije i praćenje njezine primjene zadužen je prodekan za znanost. Zadatak je prodekana za znanost i pratećih povjerenstava (za znanstveni rad, za međunarodnu suradnju, za nakladništvo i dr.) izraditi akcijski plan za provedbu istraživačke strategije.

POSLANJE

Fakultet objedinjuje i osigurava skladan rad istraživačkih skupina na svim katedrama i zavodima, donosi strateške odluke potrebne za razvoj akademskih pitanja, profiliranje znanstvenih i umjetničkih istraživanja, provodi i razvija financijsku i investicijsku politiku, osigurava pravnu potporu te razvoj kadrova i istraživačke infrastrukture. Fakultet provodi preddiplomsko, diplomsko i poslijediplomsko obrazovanje utemeljeno na znanstvenim, razvojnim i umjetničkim istraživanjima radi stvaranja novih znanja i ideja te poticanja kritičkoga promišljanja i kreativnosti.

* Voditelj Studijskog centra Motovun zaposlenik je Katedre za arhitektonsko projektiranje

Fakultetsko vijeće je stručno vijeće Fakulteta, a čine ga nastavnici u znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom zvanju, predstavnici nastavnih i suradničkih zvanja, te predstavnici studenata preddiplomskog, diplomskog i poslijediplomskih studija. Način rada Fakultetskog vijeća i način donošenja odluka, te postupak glasovanja propisan je Poslovníkom o radu Fakultetskog vijeća.

Fakultetsko vijeće: donosi Statut i druge opće akte Fakulteta; provodi izbore za članove Vijeća područja i Senat Sveučilišta; prihvaća godišnje izvješće dekana; vodi brigu i donosi odluke u cilju osiguranja kvalitete, nastavnog, znanstvenog i umjetničkog rada; pokreće postupak donošenja i brine o provedbi studijskih programa; donosi izvedbeni plan studija; pokreće i provodi postupke izbora u znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i suradnička zvanja i radna mjesta sukladno Zakonu, Statutu Sveučilišta i Statutu Fakulteta; provodi postupak stjecanja doktorata znanosti; donosi odluke o akademskim, znanstvenim i stručnim pitanjima; sudjeluje u stvaranju strategije razvoja Fakulteta; daje suglasnost dekaneu za poduzimanje pravnih radnji u ime i za račun Fakulteta u vrijednosti od 1.000.000 do 3.000.000 kuna; bira i razrješuje dekane, bira i razrješuje prodekane na prijedlog dekane; imenuje čelnike ustrojbenih jedinica na prijedlog dekane; donosi pravilnik o unutarnjem ustroju radnih mjesta; imenuje mentore asistentima i znanstvenim novacima; imenuje mentore studentima na doktorskim studijima; pokreće postupak izbora u počasno zvanje *professor emeritus*; osniva radne grupe i povjerenstva; obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom, Statutom Sveučilišta, Statutom Fakulteta, te drugim općim aktima Fakulteta koji nisu u nadležnosti drugih tijela. Fakultetsko vijeće radi na sjednicama koje priprema, saziva i predsjedava im dekan, a iznimno u njegovoj odsutnosti jedan od prodekane. Odluke Fakultetskog vijeća su pravovaljane ako je na sjednici nazočno više od polovice ukupnog broja članova Fakultetskog vijeća. Fakultetsko vijeće donosi odluke, zaključke i zauzima stavove javnim glasovanjem natpolovičnom većinom nazočnih članova, osim ako Zakonom, Statutom Sveučilišta ili Statutom Fakulteta nije za pojedine slučajeve propisano drukčije. U slučaju podijeljenog broja glasova kod donošenja odluka Vijeća odlučuje glas dekane. Fakultetsko vijeće imenuje stalna povjerenstva i povjerenstva za određeni slučaj.

Ustrojbene jedinice Fakulteta su:

- Katedre
  - Katedra za arhitektonsko projektiranje
  - Katedra za urbanizam, prostorno planiranje i pejsažnu arhitekturu
  - Katedra za arhitektonske konstrukcije i zgradarstvo
  - Katedra za teoriju i povijest arhitekture
- Zavodi:

- Zavod za arhitekturu
- Zavod za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu
- Zavod za zgradarstvo i fiziku zgrada
- Zavod za graditeljsko naslijeđe
- Znanstveno-informacijske jedinice:
  - Studijski arhiv
  - Uredništvo znanstvenog časopisa "Prostor"
  - Mediteranski centar za graditeljsko naslijeđe Split
  - Studijski centar Motovun
- Tajništvo s pomoćnim službama
  - Tajništvo
  - Računovodstvo
  - Studentska referada
  - Održavanje zgrada

Ustrojbene jedinice obavljaju nastave, znanstvene, umjetničke i visokostručne djelatnosti iz djelokruga rada Fakulteta. Jedinice obavljaju, povezuju i koordiniraju odvijanje fakultetskih djelatnosti, te samostalno i u suradnji s drugim jedinicama obavljaju stručno-administrativne poslove vezane uz znanstvenoistraživački rad, evidenciju, pripremu i koordinaciju izvođenja nastave. Pomoćne službe obavljaju pravne, kadrovske, opće i financijsko-knjigovodstvene poslove, poslove izgradnje i održavanja, te informacijsko-komunikacijske i druge poslove potrebne za nesmetan i uspješan rad Fakulteta.

Katedre su ustrojbene jedinice Fakulteta oformljene radi unapređivanja i organiziranja nastavnog, znanstveno-istraživačkog i umjetničkog rada na Fakultetu. Kao ustrojbene jedinice, Katedre su zadužene za organizaciju i provedbu nastave odgovarajućih kolegija, te za usklađivanje znanstvenih i umjetničkih aktivnosti određenih znanstvenih grana. U administrativnom smislu, katedra je personalno-organizacijski kolektiv svih stalnih nastavnika pojedinih kolegija obuhvaćenih katedrom. Katedre obuhvaćaju kolegije znanstvenih grana matičnog područja, a kolegiji koji nisu matični na Fakultetu pridružuju se katedrama prema srodnosti. Katedrom rukovodi predstojnik kojeg bira Fakultetsko vijeće na prijedlog dekana, a na inicijativu članova katedre.

Na Fakultetu postoje sljedeće katedre: Katedra za arhitektonsko projektiranje, Katedra za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu, Katedra za arhitektonske konstrukcije i zgradarstvo, i Katedra za teoriju i povijest arhitekture arhitekture.

Katedre se dijele na **Kabinete** koji su nastavne, znanstvene, umjetničke i stručne jedinice sa zadatkom razvijanja znanja, formiranja i unapređenja pojedinih kolegija iz područja katedri kojoj pripadaju. Radom Kabineta rukovodi voditelj Kabineta kojeg biraju članovi Kabineta. Voditelj kabineta brine o stvaranju znanstvenom, umjetničkom i stručnom usavršavanju kabineta. Mandat voditelja Kabineta traje dvije godine.

Zavodi su unutarnje ustrojbene jedinice Fakulteta oformljene u svrhu rada na određenim znanstvenoistraživačkim i stručnim zadacima, samostalno ili u suradnji s vanjskim naručiteljima, putem primjene teoretskih i znanstvenih dostignuća arhitektonsko-urbanističke struke. Zavodi su formirani prema matičnim granama arhitekture i urbanizma u analogiji s ustrojbom Fakulteta na katedre. Na Fakultetu formirani su sljedeći zavodi: Zavod za arhitekturu, Zavod za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu, Zavod za zgradarstvo i fiziku zgrada, i Zavod za graditeljsko naslijeđe. U radu zavoda mogu sudjelovati svi djelatnici Fakulteta bez obzira na matičnu pripadnost, a prema specifičnosti zadataka koje pojedini zavod izvršava.

Znanstveno-informacijske jedinice Fakulteta su: Studijski arhiv, Uredništvo znanstvenog časopisa "Prostor", Mediteranski centar za graditeljsko naslijeđe i Studijski centar Motovun

U **Studijskom arhivu** se prikuplja, pohranjuje i obrađuje literatura i dokumentacija svih grana arhitekture i urbanizma, te dokumentacija znanstvenog i stručnog rada Fakulteta. Studijski arhiv služi nastavnom i stručnom osoblju za njihov nastavni, znanstveno-istraživački i stručni rad, te studentima, a može služiti i ostalim zainteresiranim osobama izvan Fakulteta.

Uredništvo znanstvenog časopisa "Prostor" je znanstveno-stručno tijelo koje obavlja sve poslove na pripremi, izdavanju i distribuciji znanstvenog časopisa "Prostor", vodi bazu podataka za razmjenu publikacija s relevantnim domaćim i međunarodnim izdavačima u knjižnicama. Fakultetsko vijeće imenuje glavnog i odgovornog urednika na razdoblje od dvije godine, te članove Uredništva koji za svoj rad odgovaraju glavnom i odgovornom uredniku.

Mediterranski centar za graditeljsko naslijeđe je znanstvenoistraživačka ustrojbenja jedinica Fakulteta oformljena u svrhu znanstvenog, istraživačkog i stručnog rada u znanstvenom polju arhitektura i urbanizam.

Studijski centar Motovun je znanstvenoistraživačka ustrojbenja jedinica Fakulteta oformljena u svrhu znanstvenog, istraživačkog i stručnog rada u znanstvenom polju arhitektura i urbanizam s posebnim interesom za područje arhitektonskog projektiranja, urbanističkog planiranja i pejzažne arhitekture. U okviru Studijskog centra Motovun svake godine organizira se Ljetna škola arhitekture. Voditelja Studijskog centra Motovun bira Fakultetsko vijeće na razdoblje od dvije godine.

Upravno-izvršne, administrativne, personalne, statističke, tehničke i pomoćne poslove Fakulteta obavljaju pojedine službe objedinjene u ustrojbenoj jedinici pod nazivom Tajništvo s pomoćnim službama. Pojedine službe su: Tajništvo, Računovodstvo, Studentska referada i Održavanje zgrada.

Radom **Tajništva** s pomoćnim službama rukovodi tajnik Fakulteta. Tajnik Fakulteta ima sljedeća prava i obveze: donosi rješenja u upravnim predmetima, ukoliko zakonom, Statutom ili drugim općim aktom nije određeno da u pojedinim upravnim predmetima rješenja donosi Fakultetsko vijeće; pomaže dekanu u radu; koordinira i nadzire rad ostalih pomoćnih službi (Računovodstvo, Studentska referada i Održavanje zgrada); ovjerava studentske indekse; vodi brigu o pravovremenom donošenju i usklađenosti općih akata Fakulteta sa zakonom, daje pravne savjete studentima i djelatnicima Fakulteta, te piše rješenja povodom studentskih molbi po uputama dekana; prisustvuje sjednicama Fakultetskog vijeća i odgovoran je za zapisnike istih. Tajnik Fakulteta odgovara za svoj rad dekanu i Fakultetskom vijeću.

Računovodstvo Fakulteta obavlja sve poslove vezane uz materijalno i financijsko poslovanje Fakulteta, te sve druge poslove iz svoje nadležnosti prema zakonskim propisima i općim aktima Fakulteta.

Studentska referada vodi i obavlja administrativne poslove za potrebe preddiplomske, diplomske i poslijediplomske nastave za potrebe studenata i nastavnika.

Na Fakultetu djeluje i značajan broj stalnih povjerenstava koja obavljaju pripremu i provedbu aktivnosti iz povjerenog im djelokruga. Iako ta povjerenstva nisu ustrojbene jedinice Fakulteta, već tematske radne grupe, njihovo djelovanje i uspješan rad neophodan je segment svakodnevnih fakultetskih aktivnosti. Povjerenstva imenuje Fakultetsko vijeće na prijedlog dekana, a mandat svakog stalnog povjerenstva traje 2 (dvije) godine. Broj povjerenstava nije ograničen, a trenutno postoji 16 takvih povjerenstava: Povjerenstvo za reformu studija i upravljanje kvalitetom, Povjerenstvo za praćenje nastave, Povjerenstvo za nakladničku djelatnost, Povjerenstvo za terensku nastavu, Povjerenstvo za E-learning, Povjerenstvo za izložbe i predavanja, Povjerenstvo za dodjeljivanje studentskih nagrada, Povjerenstvo za diplomski ispit, Povjerenstvo znanstvenog časopisa "Prostor", Povjerenstvo za odabir studenata za mobilnost u okviru programa ERASMUS, Povjerenstvo za utvrđivanje dodatnih uvjeta Fakultetskog vijeća za izbor u umjetničko-nastavna zvanja, Etičko povjerenstvo, Povjerenstvo za razredbeni postupak, Povjerenstvo za izdavanje zbornika "Facta Architectonica", Povjerenstvo za ljetne škole i radionice, Povjerenstvo za stalno stručno usavršavanje.

Vijeće doktorskog studija je tijelo na razini stalnog povjerenstva zaduženo za pripremu, organizaciju i odvijanje poslijediplomskog doktorskog studija. Na čelu Vijeća doktorskog studija je voditelj poslijediplomskog doktorskog studija. Voditelja poslijediplomskog doktorskog studija i članove vijeća imenuje Fakultetsko vijeće. Izvješća o radu vijeća poslijediplomskog doktorskog studija podnosi voditelj doktorskog studija Fakultetskom vijeću.

Studenti aktivno i punopravno sudjeluju u radu upravljačkih tijela Fakulteta. U Fakultetskom vijeću studenti imaju pravo na 15%-tni udio studentskih predstavnika u članstvu Fakultetskog vijeća (u radu trenutnog saziva Vijeća sudjeluje 12 studentskih predstavnika). Prilikom odlučivanja Fakultetskog vijeća o pitanjima od posebnog interesa za studente (uređivanje prava i obveza studenata, promjena sustava studija, osiguravanje kvalitete studija, donošenje studijskih programa i utvrđivanje izvedbenih planova nastave), studentski predstavnici imaju pravo suspenzivnog veta. Suspenzivni veto studentski predstavnici mogu upotrijebiti ako to zatraži natpolovična većina studentskih predstavnika u Fakultetskom vijeću. Nakon suspenzivnog veta Fakultetsko vijeće ponovno raspravlja o navedenom pitanju po isteku roka od 8 dana. U ponovljenom odlučivanju odluka se donosi natpolovičnom većinom svih članova Fakultetskog vijeća i na nju se ne može upotrijebiti suspenzivni veto. U razdoblju otkad studentski predstavnici sudjeluju u radu Fakultetskog vijeća pravo na suspenzivno veto iskoristili su samo jednom prilikom, u slučaju određivanja upisnih kvota za diplomski studij (lipanj 2011.).

Također, studenti sudjeluju i u drugim stalnim povjerenstvima koja su od posebnog značaja za studente: Povjerenstvo za reformu studija i upravljanje kvalitetom (1 studentski član), Povjerenstvo za praćenje nastave (5

studentskih članova), Povjerenstvo za terensku nastavu (1 studentski član), Etičko povjerenstvo (1 studentski član), Vijeće doktorskog studija (1 studentski član).

VIZIJA: Podizanje ugleda arhitektonske struke kroz unaprijeđenije arhitektonskog obrazovanja i kulture građenja, promicanje osobnosti, kreativne prepoznatljivosti i tradicije zagrebačkog Arhitektonskog fakulteta u suvremenom kontekstu neprestanih promjena koje se dešavaju u arhitektonskoj struci i naobrazbi.

Osnovna polazišta:

- Aktivniji rad na dopunama i reorganizaciji nastave u sklopu provedenog Bolonjskog procesa uz naglasak za kvalitetnijim i fleksibilnijim studiranjem na principima maksimalne autonomije ali i suradnje, te poštivanja raznolikosti, kako u okvirima zagrebačkog Sveučilišta i Hrvatske, tako i u Europi;
- na razini zagrebačkog Sveučilišta afirmacija specifičnosti arhitektonsko-urbanističke discipline, posebno kroz naglašavanje nerazdvoživosti znanstvene i umjetničke komponente u arhitektonskom stvaralaštvu;
- u okvirima samog Fakulteta postojeće tradicionalne vrijednosti koje objedinjuju umjetničku i tehničku komponentu arhitektonske naobrazbe.

STRATEŠKI CILJEVI

Glavni strateški ciljevi ukratko se mogu sažeti kako slijedi:

- Praćenje, unaprjeđivanje i usklađivanje provedenih studijskih programa na temeljima Bolonjske deklaracije uz maksimalno uvažavanje vlastitih posebnosti. Temeljita analiza dvostupanjskog studijskog programa (preddiplomski i diplomski studij, 3+2) i pokretanje rasprave o uvođenju integriranog diplomskog studija (5+0).
- Usklađivanje nastavnih programa sa standardima strukovnih udruga (HKA) kao i planiranim potrebama arhitektonske struke na razini RH
- Afirmacija prepoznatljivosti i izvrsnosti arhitektonske edukacije našeg Fakulteta kako u Hrvatskoj tako i u međunarodnom okruženju
- Nastavak i proširenje suradnje s europskim i svjetskim fakultetima, posebno u smislu nastavne razmjene te stručne i znanstvene suradnje (razmjena nastavnika i studenata, zajedničkih istraživačkih projekata, ljetne škole arhitekture, program ERASMUS i dr.)
- Unaprjeđenje i dorade izvedbenih programa svih kolegija(i "modula") s naglaskom prema boljoj koordinaciji između pojedinih katedri te usklađenje nastavnog opterećenja kako u preddiplomskom studiju, tako i u diplomskom studijskom programu
- Promicanje znanstveno-istraživačkog, umjetničko-istraživačkog i stručnog rada
- Povećanje broja aktivnih znanstveno-istraživačkih projekata
- Pokretanje umjetničkog poslijediplomskog doktorskog studija i Specijalističkih studija
- Nastavak i poboljšanje suradnje s drugim tehničkim fakultetima i umjetničkim akademijama unutar Sveučilišta
- Poboljšanje standarda studija u svim aspektima
- Bolja suradnja s državnim institucijama, jedinicama lokalne uprave i samouprave, i privrednim subjektima

Uprkos nedovoljnim i neredovitim proračunskim izdvajanjima te bitnom smanjenju vlastitih prihoda uzrokovanom prije svega krizom u graditeljstvu (dramatično smanjenje stručnih i istraživačkih projekata)

Arhitektonski fakultet u glavnom području svoje djelatnosti - edukaciji novih arhitekata i urbanista zadovoljavajuće ispunjava svoju zadaću. Otvorenost i kvaliteta arhitektonske edukacije prepoznata je kako u Republici Hrvatskoj tako i u međunarodnom okruženju, što je vidljivo iz postojeće nastavne, znanstvene i stručne suradnje. Stručne aktivnosti Fakulteta koje se provode kroz fakultetske Zavode također pokazuju zavidnu razinu kvalitete (brojne nagrade i realizacije) koja Zavode fakulteta svrstava u red najznačajnijih projektnih organizacija u državi.

Poboljšanja su moguća na nekoliko razina:

- proširenje suradnje s europskim i svjetskim fakultetima (razmjena nastavnika i studenata, zajedničkih istraživačkih projekata,...);
- konstantna unaprijeđenja i dorade programa svih kolegija;
- poboljšanje suradnje s drugim sastavnicama zagrebačkog i ostalih Sveučilišta;
- povećanje broja aktivnih znanstveno-istraživačkih projekata;

VIZIJA

Arhitektonski fakultet u Zagrebu bit će visoko učilište s jasnim istraživačkim profilom koje karakterizira istraživačka izvrsnost priznata na međunarodnoj razini i koje kroz nastavu temeljenu na istraživanjima obrazuje buduće nositelje razvitka znanosti i umjetnosti, kao i nositelje društvenoga razvitka u cjelini. Sveučilište će kroz stvaranje novih ideja i tehnoloških rješenja, kritičko promišljanje i kreativnost postati jedan od ključnih pokretača gospodarstva i održivoga razvoja. Sveučilište u Zagrebu, kao najstarije, najveće i po znanstvenim i umjetničkim pokazateljima najbolje hrvatsko sveučilište, bit će u Hrvatskoj nositelj društva znanja, kreativnosti i strategije razvoja cijeloga društva, a Arhitektonski fakultet kao jedna od njegovih sastavnica participant u svim tim procesima.

OKRUŽENJE

Arhitektonski fakultet u Zagrebu donosi ovu Istraživačku strategiju u razdoblju u kojemu se Hrvatska nalazi pred velikim iskušenjima jer će se Strategija provoditi u vrijeme završnih priprema za članstvo i nakon stupanja u punopravno članstvo Europske unije, što će bitno utjecati i na nacionalnu politiku u znanosti i visokome obrazovanju. Sveučilište u Zagrebu pa tako i AF nalazi se u uznapredovaloj fazi primjene *Bolonjskoga procesa* na svim razinama studija i priprema niz mjera koje će bitno olakšati mobilnost studenata te omogućiti dolazak nadarenih studenata na Sveučilište u Zagrebu. S druge strane, postoji i opasnost odlaska najboljih studenata na jaka sveučilišta u Europi. Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu treba bitno poboljšati znanstvenu i umjetničku infrastrukturu i pokrenuti izazovne istraživačke projekte kako bi na doktorski program privuklo najkvalitetnije studente iz Hrvatske, bližeg okruženja, Europe i svijeta. Doktorski će studiji tek uz kvalitetne međunarodne projekte i intenzivnu međunarodnu suradnju postati dovoljno zanimljivi da privuku nadarene doktorande. Osim edukacijske i znanstvene dimenzije cjelokupno sveučilišno obrazovanje ima i izraženu ekonomsku, društvenu i kulturnu dimenziju. Složenost suvremenih problema, kao što su pristupanje Europskoj uniji, provedba *Bolonjskoga procesa*, energetska kriza, zagađenje, klimatske promjene i gospodarstvo koje još uvijek nije dovoljno temeljeno na znanju, zahtijeva aktivnu ulogu svih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu.

Arhitektonski će fakultet i nadalje poticati kreativnost i inovativnost te kritičko promišljanje s ciljem stvaranja novih znanja kao temelja razvoja i rasta društva. Poticanje svijesti o vrijednosti i zaštita intelektualnoga

vlasništva te mehanizmi upravljanja i transfera intelektualnoga vlasništva omogućit će uspješniju suradnju fakulteta i gospodarstva. Istraživanje danas društvu donosi trenutnu i izravnu dobrobit. Sve je jasnije da napredak u budućnosti može očekivati samo gospodarstvo temeljeno na istraživanju, inovativnosti i stvorenome novome znanju.

2. CILJEVI

STRATEŠKI CILJ

Strateški je cilj Istraživačke strategije osnažiti vodeću ulogu Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u svojoj domeni djelovanja, na nacionalnoj razini podizanjem kvalitete istraživanja i nastave, sudjelovanjem u značajnim istraživačkim projektima, a na međunarodnoj razini intenzivnim sudjelovanjem u međunarodnim istraživačkim projektima te ostvariti znanstvenu izvrsnost, prepoznatljivosti i priznatost naše škole.

NEPOSREDNI CILJEVI

Arhitektonski fakultet u Zagrebu postavlja za temeljni cilj jačanje istraživačkoga profila povećanjem kvalitete istraživanja. Sustavan rad na istraživanjima provodi se na sastavnicama sveučilišta, a u unutar fakulteta na unutarnjim ustrojbenim jedinicama. Za kvalitetan istraživački rad nužno je osigurati istraživačku strukturu nastavnika, povećati broj znanstvenih novaka, doktoranada i postdoktoranada, povećati broj projekata, a posebno broj međunarodnih istraživačkih projekata, povećati ulaganja u infrastrukturu te osigurati organizacijski, financijski i zakonodavni okvir za praćenje i povećanje istraživačkih aktivnosti na Sveučilištu s ciljem povećanja istraživačke produktivnosti i kvalitete rezultata istraživanja. Ostvarenje neposrednih ciljeva mjerit će se provedbom planiranih zadataka.

a – organizacijski okvir istraživanja

Utvrđiti istraživački profil Fakulteta prema kriteriju izvrsnosti i osigurati učinkovitu organizacijsku infrastrukturu, planiranje i upravljanje istraživanjima i istraživačkim kapacitetima te učinkovito prikupljanje informacija.

b – financijski okvir istraživanja

Povećati prihod sredstava za istraživanje (optimalno po stopi od 10 % godišnje).

c – međunarodna suradnja

Poticati nacionalnu i međunarodnu suradnju Fakulteta i gospodarstva, a posebno suradnju s jakim europskim i svjetskim sveučilištima i istraživačkim centrima slanjem mlađih istraživača u europske i svjetske centre, dovođenjem postdoktoranada te gostujućih predavača i znanstvenika na AF i radom na zajedničkim istraživačkim projektima.

- Udio nastavnika u znanstveno-nastavnome zvanju uključenih u međunarodne istraživačke projekte povećavati po stopi od najmanje 15% godišnje.
- Najmanje 25% doktoranada tijekom studija treba provesti najmanje 3 mjeseca na usavršavanju izvan Hrvatske.
- Povećavati broj postdoktoranada iz inozemstva koji su na AF u Zagrebu proveli bez prekida najmanje 6 mjeseci na ciljanim mentoriranim istraživanjima.

d – poticanje izvrsnosti

Identificirati, poticati i nagrađivati izvrsnost u istraživanjima.

- Broj objavljenih radova u časopisima indeksiranim u bibliografskim bazama koje se prema *Pravilniku o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja* priznaju kao najviša kategorija u području tehničkih znanosti treba rasti po godišnjoj stopi od najmanje 15%.

- Broj objavljenih radova indeksiranih u bibliografskoj bazi CC i WoS, treba rasti po godišnjoj stopi od najmanje 15%.

- Uspostaviti financijski instrument za nagrađivanje i uvođenje u samostalni istraživački rad najboljih znanstvenih novaka na Fakultetu.

- Uspostaviti financijski instrument za nagrađivanje uspješnoga uključivanja u europske istraživačke programe.

e – znanstveni podmladak

Sustavno povećavati broj obranjenih doktorata. Također poticati povećanje broja doktoranada, postdoktoranada i istraživača.

- Broj znanstvenih novaka na AF povećavati po stopi od najmanje 10% godišnje, a akutno nedostajući broj popuniti odmah.

- Broj doktoranada financiranih iz javnoga sektora, gospodarstva i međunarodnih programa povećavati po stopi od najmanje 10% godišnje.

- Broj znanstvenih novaka koji su obranili doktorat povećavati po stopi od najmanje 15% godišnje.

f – umjetnička istraživanja

Poticati umjetničko-istraživačke projekte, njihovo financiranje i statusno izjednačavanje sa znanstvenim istraživanjem.

- Uspostaviti kriterije izvrsnosti za određivanje institucije umjetničkoga istraživanja kao kreativne prakse i proizvodnje znanja.

- Djelovati na promjenama *Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju* s ciljem izjednačavanja statusa znanstvenih područja i umjetničkoga područja te zagovarati uspostavljanje učinkovitoga sustava financiranja umjetničkih istraživačkih projekata pri MZOŠ-u i Ministarstvu kulture.

- Stvoriti infrastrukturu za umjetničko istraživanje na osnivanjem Centra ili druge ustrojbene jedinice za umjetničko istraživanje.

3. PROGRAM DJELOVANJA

Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, uz visokoškolsku edukaciju u domeni arhitekture i urbanizma, provodi i znanstvena istraživanja u području: *Tehničkih znanosti*, polju: *Arhitekture i urbanizma*, поближе u svih 5 matičnih grana koje našem polju pripadaju.

Strateški program znanstveno-istraživačkog rada AF za sljedeće petogodišnje razdoblje, uzimajući u obzir iskustva iz proteklog petogodišta, podrazumijeva sljedeća polazišta:

- edukaciju temeljenu na vlastitim istraživanjima i stalnu produkciju autentičnih novih znanja
- poticanje izvrsnosti (osobne i institucionalne)
- usklađenost s nacionalnim i sveučilišnim dokumentima i strategijama znanstvenoga djelovanja

- usklađenost sa standardima znanstvenog djelovanja i istraživačkim politikama EU (sukladno pregovaračkom okviru koji je Hrvatska prihvatila)
- međunarodnu relevantnost i usporedivost rezultata znanstvenog djelovanja
- vodeću istraživačku poziciju u matičnome polju u RH, i lidersku poziciju u regiji.

ZNANSTVENI PROJEKTI

osnova su organiziranoga istraživačkog djelovanja pa je u Strategiji predviđeno da se prijavom i realizacijom ravnomjerno pokriju istraživačke teme iz 5 matičnih grana koje AF razvija a to su:

- 1) arhitektonsko projektiranje
- 2) urbanizam i prostorno planiranje
- 3) arhitektonske konstrukcije, fizika zgrade, materijali i tehnologija građenja
- 4) povijesti teorija arhitekture i zaštita graditeljskog naslijeđa
- 5) pejzažna arhitektura

Uzimajući u obzir kadrovske znanstvene potencijale ustanove (trenutno 42 doktora znanosti i 10 magistara) optimalno se očekuju po 3 znanstvena projekta u svakoj grani (ukupno 15), a minimalno je potrebno osigurati barem po jedan u svakoj grani.

Glavninu istraživačkih aktivnosti očekujemo na državnim projektima prihvaćenim od strane MZOS, dio će se realizirati kroz tržišne projekte za gospodarstvo i javni sektor, a posebno težište stavit će se na ugovaranje multilateralnih međunarodnih projekata – osobito IPA projekata i drugih aplikacijskih formi podržanih sredstvima iz predpristupnih fondova EU.

U tipologiji projekata na AF tradicionalno dominiraju temeljna istraživanja, a u tehničkom i projektanskom segmentu i primijenjena (razvojna) istraživanja, što će se nastojati uravnotežiti, potičući jednakomjerni razvoj obje vrste tema.

KADROVSKI RESURSI – UPOSLENICI U ZNANSTVENIM I ZNANSTVENO-NASTAVNIM ZVANJIMA.

Polje arhitekture i urbanizma specifična je tehnička *znanstvena* domena u kojima bitnu i jednakovrijednu komponentu u ukupnome djelovanju čini *umjetnička* kompetencija, neizostavno prožeta s *humanističkim* i *društvenim* disciplinama (poput povijesti umjetnosti, sociologije, filozofije i dr.).

Stoga je i proces edukacije na Arhitektonskom fakultetu oslonjen na kompleksne istraživačke programe koji nisu samo znanstveno impostirani, već se paralelno razvijaju i umjetnička istraživanja u području arhitektonske kompozicije, suvremene likovnosti, primjene dizajna, umjetničkih dodira sa skulpturom, scenografijom, fotografijom i dr.

Zbog takvih specifičnosti nastavnička struktura na AF pokazuje bitno drugačije kvalifikacijske rezultante no što je to slučaj na drugim tehničkim fakultetima ('čiste' znanstvene orijentacije). U ovome trenutku na AF od 112 nastavnika svih grupacija i zvanja – od znanstvenih novaka do redovitih profesora – svega su 42 doktora znanosti (37,5 %) i 11 magistara znanosti, dok su ostali nastavnici u umjetničko-nastavnim, nastavnim i suradničkim zvanjima bez formalnih znanstvenih kvalifikacija.

Takvo stanje, uz uvažavanje specifičnosti polja arhitekture, nije povoljno ni dugoročno održivo i potrebno je na razne načine poticati izrade doktorata te zadržavanje mladih doktora na fakultetu. Uz strateški cilj da barem 50%

nastavnika AF bude u znanstvenim zvanjima, te uz činjenicu da u narednih 5 godina još 8 doktora znanosti odlazi u mirovinu, broj doktora past će na 36, pa je ciljani broj od 56 moguće postići samo produkcijom 20 novih doktora znanosti u istom periodu (odnosno po 4 godišnje), a uzimajući u obzir i sekundarno osipanje iz sustava, i više.

ZNANSTVENI PODMLADAK

Nezaobilazan je uvjet uspješnoga istraživačkog djelovanja i kadrovske reprodukcije Fakulteta sustav prihvata i edukacije mladih znanstvenika. Trenutno AF ima 14 znanstvenih novaka što ocjenjujemo nedostatnim jer je ispod granice 'biološke reprodukcije' Fakulteta. Na godišnjoj razini povećanje broja novaka mora slijediti najmanje broj umirovljenih nastavnika + 20% više (zbog razvojnih potreba i statističkog osipanja dijela novaka koji odlaze iz sustava). Prema prethodno navedenim pokazateljima očekivanih umirovljenja doktora te prema postavljenom cilju od minimalno 50% nastavnika sa znanstvenim statusom, u ovome trenutku odmah je potrebno zaposliti 8 znanstvenih novaka (uz pretpostavku da će svi postojeći i novoprimitelji i doktorirati).

Novaci se osim djelovanja na projektima uključuju i u nastavu što je fakultetu nužna ispomoć u organiziranju svih segmenata nastave. U tom smislu politika prijema znanstvenih novaka podrazumijeva i njihovo perspektivno pozicioniranje na budućim nastavničkim pozicijama kako niti jedan uspješni doktor znanosti s Fakulteta ne bi morao otići.

ZNANSTVENA PUBLICISTIKA

na AF razvijat će se i nadalje u dva temeljna smjera – znanstveni časopis 'Prostor' i knjižno nakladništvo u ediciji 'Acta architectonica', s tim da se mora bitno osnažiti digitalno nakladništvo s 'otvorenim pristupom' na web stranici Fakulteta.

Časopis 'Prostor' dosegao je prestižne sadržajne i uredničke standarde i visoko je valoriziran u strogoj inozemnoj selekciji arhitektonskih časopisa, pa je uz brojne ugledne citatne baze, od 2007. indeksiran i u Thomson Reutersovoj bazi A&HCI / Web of Science koja je najugledniji internetski portal znanstvenih informacija. Strateški je cilj uvrštenje časopisa u bazu CC za koju smo u aplikacijskom postupku, a od velikog utjecaja na moguću prihvat bit će i puna dvojezičnost časopisa koja nam za sada nije bila moguća iz financijskih razloga.

Objava knjiga (znanstvenih monografija, udžbenika i priručnika) u manjem se dijelu namjerava provesti u autonomnoj produkciji AF, a u većem dijelu u okviru sunakladničkih programa s profesionalnim izdavačkim kućama koji su i do sada izvrsno funkcionirali. U posljednjih 10 godina objavljeno je više od 100 svezaka raznih publikacija, a strateški je cilj tu razinu održati, po mogućnosti i profesionalizirati posebnim odjelom za nakladništvo.

Neovisno o vlastitom nakladništvu, poticat će se međunarodne objave svih vrsta – od sudjelovanja na konferencijama, do publiciranja članaka u najuglednijim svjetskim časopisima – za što će se osigurati i fond za materijalno poticanje i nagrađivanje autora koji takve objave budu realizirali.

Na godišnjoj razini AF je do sada u kumulativnom zbroju producirao oko 200 znanstvenih i stručnih radova svih vrsta i kategorija, što kvantitetom ne zadovoljava (manje od 2 rada po nastavniku), a nužno je podignuti i kvalitetu objava smanjenjem broja stručnih radova i projekata upisanih u bazu CROSBİ u grupi 'druge vrste radova', a podizanjem broja znanstvenih članaka i knjiga, te međunarodnih znanstvenih skupova.

ZNANSTVENA INFRASTRUKTURA pretpostavlja:

- dobru opremljenost računalnim sustavima i novim operativnim programima, što je u okviru mogućnosti na AF i do sada bilo na odgovarajućoj razini
- dobro koncipiranu biblioteku, odnosno Studijski arhiv s politikom nabavke najnovijih inozemnih knjiga (što do sada nije sustavno riješeno), te osiguranje pretplate na ključne svjetske časopise (dosada je glavnina časopisa osiguravana razmjenom publikacija).
- pristup citatnim bazama i preglednicima znanstvenih informacija, što putem paketa pretplata na državnoj razini rješava nadležno Ministarstvo, pa AF na to ne može imati velikog utjecaja
- prostor za istraživanje koji Fakultet nema osigurano kao izdvojenu cjelinu, već se znanstveni rad odvija u raspoloživim nastavničkim kabinetima. To ne smatramo dobrim jer je koncentrirano i studiozno istraživanje ometano redovitim nastavnim obvezama i konzultacijama pa će se pokušati iznaći posebni prostori za istraživanje (adaptacijom dijela potkrovlja ili prostorija Zavoda).

INSTITUCIONALNI OKVIR

Organizirani znanstveno-istraživački rad na fakultetu u perspektivi vidimo u osnivanju zasebne unutarnje ustrojbene jedinice (radno nazvane 'institut'), vjerojatno u formi Centra ili Zavoda za znanstveni rad koji bi organizacijski, administrativno-financijski i kadrovski objedinio sve oblike sada disperziranoga znanstvenog rada na AF – od istraživanja do publicistike, te omogućio organizirani nastup prema složenijim projektnim aplikacijama (međunarodnim IPA i dr. projektima).

MEĐUNARODNA RAZMJENA I SURADNJA

Do sada slabo organizirana međunarodna suradnja strateški je cilj Fakulteta koji bi trebao osigurati studijski boravak u inozemstvu svakom znanstvenom novaku s međunarodno relevantnom temom istraživanja, a starijim nastavnicima mogućnost provođenja sabbaticala i gostujućih semestara na inozemnim sveučilištima s kojima budemo imali uspostavljenu istraživačku suradnju. To podrazumijeva i reciprocitet pa očekujemo boravak inozemnih nastavnika i istraživača na našem fakultetu što će osvježiti i dinamizirati ukupne istraživačke aktivnosti i donijeti novelacije u nastavi.

DOKTORSKI STUDIJI

Postdiplomski magistarski studij (po starom sustavu) na AF imaju tradiciju dugu nekoliko desetljeća, a kroz nekoliko su generacija i tematskih dionica na AF u zadnjih desetak godina organizirani i doktorski studiji iz nekoliko matičnih grana (arhitektura, urbanizam, graditeljsko nasljeđe).

No, strateški je cilj ustroj integriranoga novog doktorskog studija koji će racionalizirati i okrupniti trenutno premali broj polaznika, sniziti troškove školarine, te ponuditi širu lepezu nastavnih modula u okviru objedinjenog studija. U tom smislu, namjera je doktorski studij organizirati ponajviše s osloncem na znanstvene projekte i tekuća istraživanja, tako da će se svi polaznici kao vanjski suradnici uključiti na znanstvene projekte svojih mentora te će njihova istraživanja biti jasno usmjerena u okviru tema projekta, a ujedno će pretežiti dio

obveza tijekom studija biti. Važan strateški cilj je i interdisciplinarno otvaranje studija polaznicima drugih struka.

Fakultet ustrojava i model postdokorskog usavršavanja (studijski boravak istraživača u mentorskom sustavu edukacije) koji bi na višoj razini također trebao biti integriran u znanstvene projekte.

U tom smislu inzistirat će se na uspješnosti mentora (vidljivoj u broju uspješno obranjenih doktorata, mentoriranih objava radova i sl.), također i u pohađanju mentorskih radionica koje organizira Sveučilište.

Strateški program znanstvenih istraživanja pobliže razrađuje ova i druga specifična pitanja razvoja znanosti na AF dok je ovdje naveden samo okvir istraživačkog curriculumuma s glavnim ciljevima.

Strateški plan Arhitektonskog fakulteta usvojen je na 456. redovnoj sjednici održanoj 17. siječnja 2012. godine.